

1. Algemene informatie

Het Groeimodel kan dienen als hulpmiddel voor gemeenten die willen doorgroeien in de aanpak van laaggeletterdheid, waarbij zij de aanpak Taal voor het Leven als referentiekader hanteren door criteria te formuleren en handvatten te bieden in de vorm van te nemen stappen.

De interventie is tussen november 2018 en september 2020 uitgevoerd door:

- een gemeente (middelgroot)
- UWV (regionaal)
- Sociale dienst van de gemeente
- taalaanbieder formeel
- taalaanbieder informeel
- USBO
- Stichting Lezen en Schrijven

2. De situatie voor de interventie

Aanleiding om het groeimodel te gebruiken, was het vinden van een aantal gemeenten die wilden meedoen aan een pilot van de eerste experimentele toepassing van het concept-groeimodel. Het onderzoek moest leiden tot een concept-groeimodel met daarin de minimale en optimale voorwaarden die op gemeentelijke niveau op orde moeten zijn om een succesvolle samenwerking rond laaggeletterdheid mogelijk te maken.

3. Het verloop van de interventie

Fase 1

USBO heeft individueel met genoemde partijen gesproken en met hen de beoogde individuele en gezamenlijke doelen in kaart gebracht.

Fase 2

Er is een werksessie georganiseerd waarin de betrokken partijen hun samenwerking rondom Taal voor het Leven onder de loep hebben genomen. Daarbij is gekeken naar de beoogde doelen, de activiteiten, de opbrengsten en de voorwaarden voor een succesvolle samenwerking. In een flitspeiling is aan de deelnemers een aantal vragen gesteld. De antwoorden gaven de deelnemers een snelle impressie van de lokale aanpak van laaggeletterdheid.

Fase 3

Een tussentijdse evaluatie tijdens een plenaire werksessie zorgde voor inzicht in welke stappen gezet waren. Wat betreft het draagvlak waren de partijen redelijk tevreden over de aansturing, maar onvoldoende cursisten zijn aangehaakt. De werving kan nog verbeterd worden, mede door de wens om meer NT1'ers te bereiken. Ook waren er zorgen over de financiële middelen. De partners vonden dat ze te weinig zicht op resultaat hadden, maar waren positief over de bereikte resultaten als het gaat om verbetering van de digitale vaardigheden bij de cursisten. Al met al waren de partners gemiddeld positief over de bovenlokale aanpak en hadden zij concrete zorgen over het bereik van de NT1-doelgroep en financiële middelen.

Fase 4

Fase 4 bestond uit een plenaire werksessie, waarin de betrokken partijen opnieuw de samenwerking onder de loep namen en vergeleken met de bevindingen in fase 2. Hieruit bleek dat op alle onderdelen vooruitgang was geboekt.

4. De situatie na het uitvoeren van de interventie

De beoogde doelen zijn behaald. De pilot heeft geleerd dat beantwoording van de vragen in de flitspeiling tijdens de sessie niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd. De betrokken partijen konden niet van tevoren over de vragen nadenken. Tijdens de bespreking van de flitspeiling wist bijna niemand van hen meer wat ze hadden ingevuld. Het was handig geweest als iedereen inzicht in de eigen gegeven antwoorden had kunnen hebben. De partners ervoeren het als prettig om een soort nulmeting te doen. Al tijdens de eerste sessie gaven zij aan na een jaar opnieuw een flitspeiling te willen doen om zodoende de geboekte resultaten te kunnen vergelijken.

Zelfreflectie van de partners op hun aanpak van laaggeletterdheid is vergroot. Zowel de stappen die in één jaar zijn gezet als de stappen die nog gezet moeten worden, zijn voor alle betrokkenen inzichtelijk.

Tijdens de bijeenkomst in fase 4 zijn de volgende concrete acties benoemd:

- De AVG-proof uitwisseling van data op cursistniveau tussen het roc, de Taalhuizen en de doorverwijzers.
- De medewerkers van het UWV beter toerusten, zodat zij laaggeletterde NT1'ers kunnen herkennen en doorverwijzen.
- Vergelijken met en leren van de aanpak en resultaten elders. Organisaties evalueren ook onderling zowel op bestuurlijk als uitvoerend niveau.
- Data koppelen aan persoonlijke verhalen van Taalambassadeurs/inwoners van de gemeente.
- Het aantal aanmeldingen van nieuwe klanten van de sociale dienst van de gemeente vergroten door helderder communicatie. De intake van nieuwe klanten die een opleiding op of onder mbo-2-niveau hebben automatisch koppelen aan de (online) intake in het Taalhuis.
- Een bijeenkomst over lokaal gezondheidsbeleid organiseren.

Mede door de inzet van het groeimodel is met betrokken partijen een taalnetwerk tot stand gebracht. Organisaties weten elkaar beter te vinden en weten wat ieders expertise is, waardoor de samenwerking in de aanpak van laaggeletterdheid vergroot en versterkt is.

Een belangrijke succesfactor is de mix van bestuurders en uitvoerders. Bestuurders hebben onmisbaar commitment als het gaat om de aanpak van laaggeletterdheid, het vaststellen van het beleid van de gemeente en politiek draagvlak. Uitvoerders hebben dagelijks contact met de doelgroep laaggeletterden, weten hoe ze met hen in gesprek kunnen gaan en kunnen doorverwijzen naar het Taalhuis of eigen aanbod.

Een andere factor die het resultaat positief heeft beïnvloed is de rol van de wethouder. In de betrokken gemeente is deze aanjagend en enthousiasmerend. Zo heeft de wethouder niet alleen bepaald dat er vanaf fase 2 tweejaarlijks een bestuurlijk overleg plaatsvindt, maar ook een themabijeenkomst gezondheidsvaardigheden geagendeerd, die de wethouder zelf voorziet.